

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 3445
Tarih: 24.05.2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Soğuk savaş sonrası dönemin yeni koşullarında Avrupa kıtasında zorunlu askerlik uygulamasının terk edilip gönüllü profesyonel orduya geçiş yönündeki belirgin eğilimin nedenleri ve halen zorunlu askerlik uygulamasına devam eden ülkelerdeki durumun incelenmesi amacıyla anayasanın 98'inci, İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.

Altan TAN
Diyarbakır Milletvekili

GEREKÇE

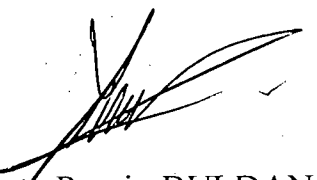
Soğuk savaş sonrası dönemde uluslararası ve ulusal düzeyde meydana gelen gelişmeler orduların geleneksel rol ve görevlerinde ciddi değişikliklere neden olmuş, bu değişiklikler beraberinde orduların personel yapısı, büyüklüğü veya hacminde köklü dönüşümleri ve değişimleri gerektirmiştir.

Bu dönüşümlerden en önemlisi, modern anlamda 18'inci yüzyılın sonlarından itibaren zorunlu askerliğe dayalı kitlesel orduların yerini özellikle son 20 yılda tamamen gönüllülerden oluşan profesyonel ordulara bırakması veya bu sürece girmiş olmalarıdır. Ayrıca zorunlu askerliğin devam ettiği ülkelerde değişen güvenlik çevresi, sosyal, ekonomik, siyasi ve demografik koşulların şekillendirdiği ihtiyaç ve talepler, askerlik sürelerinin kısaltılması, vicdani ret taleplerinin anayasa ve yasalarla kabulü, silahlı askerlik hizmeti yerine alternatif kamu hizmetinin ikame edilmesi gibi köklü değişiklikleri gerektirmiştir.

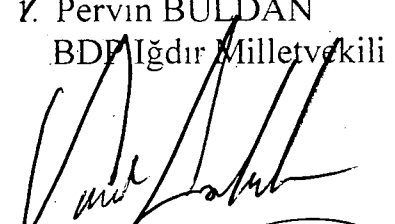
Soğuk savaş sonrası dönemde görülen en belirgin değişim, orduların boyutlarındaki ciddi bir küçülmedir. 1990 yılı temel alındığında NATO üyesi ülkelerdeki toplam asker sayısı 2000 yılı itibariyle yaklaşık %22, 2009 yılı itibariyle %39 civarında azalmıştır. 2012 yılı itibariyle zorunlu askerlik, 27 üyeli Avrupa Birliği içinde sadece 6 ülkede (*Avusturya, Güney Kıbrıs, Danimarka, Estonya, Finlandiya ve Yunanistan*) uygulanmaktadır. 1990 tarihinden önce zorunlu askerlik uygulamasına son veren İngiltere (1963), Lüksemburg (1967) ile Malta ve İrlanda hariç tutulursa AB üyesi ülkelere 17'si 1990 sonrası dönemde zorunlu askerlik uygulamasına son vermiş ve tamamen gönüllü profesyonel askerlerden müteşekkil ordular kurmuşlardır. Avrupa Birliği üyeliğine aday ülkeler içinde (*Hırvatistan, Makedonya, Türkiye ve İzlanda*) zorunlu askerlik uygulaması devam eden tek ülke Türkiye'dir.

NATO üyesi ülkelerin çoğunun tamamen gönüllü profesyonel askeri kuvvetlere sahip oldukları görülmektedir. 28 üyeli NATO'da zorunlu askerlik uygulamasına devam eden ülke sayısı sadece 5'tir (*Danimarka, Estonya, Norveç, Türkiye ve Yunanistan*). Zorunlu askerlik uygulamasının devam ettiği ülkelerin, *Türkiye* hariç, tamamında vicdani nedenlerle silahlı askerlik hizmeti yapmak istemeyenler için askerlik süresi ile eşit veya daha uzun süreli alternatif sivil hizmet seçeneği bulunmaktadır.

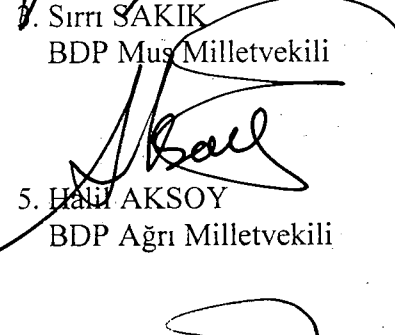
Sonuç olarak söylemek gerekir ki 1990 sonrası dönemin en belirgin özelliği zorunlu askerlik uygulamasının terk edilerek profesyonel orduya geçişin yaygınlaşmasıdır. 2013 yılı itibariyle zorunlu askerlik uygulamasına devam ettiren ülke sayısı hem AB içinde hem de NATO içerisinde oldukça azalmıştır. Avrupa’da zorunlu askerlik uygulamasına devam eden ülkelerde de profesyonelleşme yönünde ciddi değişimlerin meydana geldiği görülmektedir. Tüm bu gelişmeler doğrultusunda Türkiye Cumhuriyeti Devleti de askeri sistemlerini tekrar gözden geçirerek ‘zorunlu askerlik’ ve ‘vicdani ret’ hakkı konusunda daha demokratik adımlar atmalıdır.

1. Pervin BULDAN
BDP Iğdır Milletvekili

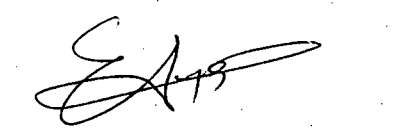
3. Sırrı SAKIK
BDP Muş Milletvekili

5. Halil AKSOY
BDP Ağrı Milletvekili

7. Hasip KAPLAN
BDP Şırnak Milletvekili

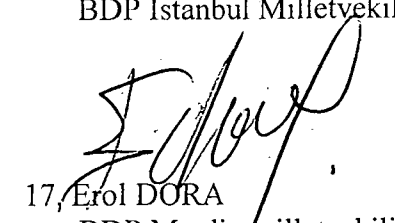
9. Emine AYNA
BDP Diyarbakır Milletvekili

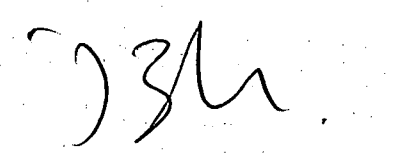
13. Esat CANAN
BDP Hakkari milletvekili

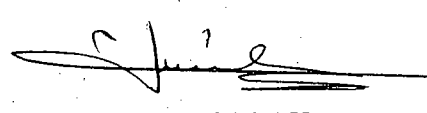
15. Sebahat TUNCEL
BDP İstanbul Milletvekili

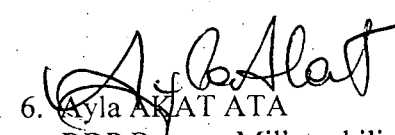
17. Erol DORA
BDP Mardin milletvekili

2. İdris BALUKEN
BDP Bingöl Milletvekili

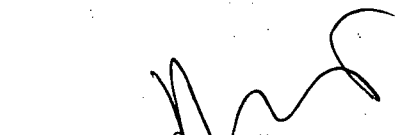
4. Murat BOZLAK
BDP Adana Milletvekili

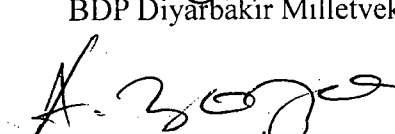
6. Ayla AKAT ATA
BDP Batman Milletvekili

8. Hüsamettin ZENDERLİOĞLU
BDP Bitlis Milletvekili

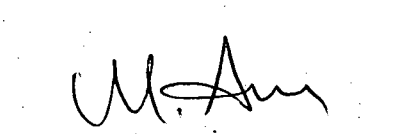
10. Nursel AKDOĞAN
BDP Diyarbakır Milletvekili

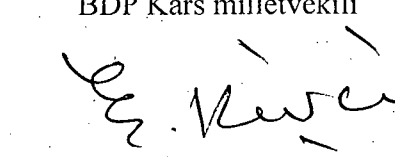
12. Adil İZZET
BDP Hakkari milletvekili

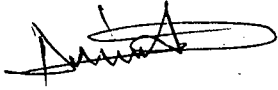
14. Sırrı Süreyya ÖNDER
BDP İstanbul Milletvekili

16. Mülkiye BİRTANE
BDP Kars milletvekili

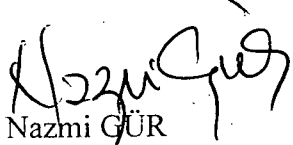
18. Ertuğrul KÜRKÇÜ
BDP Mersin Milletvekili

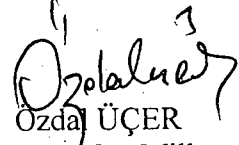
19. Demir ÇELİK
BDP Muş Milletvekili

20. İbrahim BİNİCİ
BDP Şanlıurfa Milletvekili

21. Nazmi GÜR
BDP Van Milletvekili

22. Özdağ ÜÇER
BDP Van Milletvekili